

EU's taksonomi for bærekraftig finans

- Hva er status og hvordan påvirker det sertifisering med BREEAM-NOR

Katharina Th. Bramslev
daglig leder

GRØNN BYGGALLIANSE

Finansnæringen etterspør miljøsertifisering

Vi merker eksponentiell vekst i etterspørsel etter grønne bygg. Næringslivsaktører som vil bli med videre må omstille seg rask.

Adm.dir. Idar Kreuzer, Finans Norge

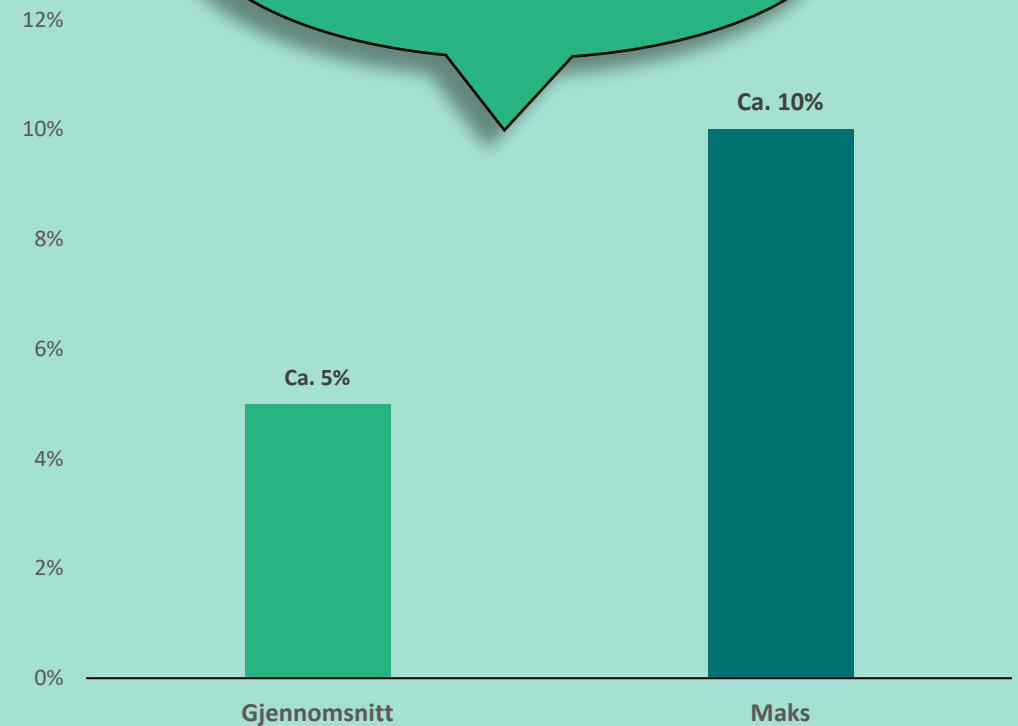
Hvorfor lønner det seg å tenke grønt?

- Ved å ta grønne valg kan bransjen bidra mye til det grønne skiftet – store muligheter
- Grønne bygg har høyere verdi
- Grønne bygg er mer attraktivt å finansiere – gir grunnlag for **grønne lån**

Bilde fra Magnus Meland Røed, DnB

Forskjell i merbetalingsvilje for et BREEAM NOR Excellent bygg kontra et som ikke er sertifisert

«Hvis vi i det hele tatt kjøper et bygg som ikke er sertifisert vil vi vurdere hva det koster å sertifisere»

*Kilde: DNB Næringsmeglings investorundersøkelse

EUs taksonomi for bærekraftig finans

Kriteriesett for bærekraftige aktiviteter

EUs mål med taksonomien er:

- et grønnere Europa
- redusere finansiell risiko
- hindre grønnvasking

OBS ikke lovkrav å tilfredsstille kriteriene!

Når trer taksonomien i kraft i Norge?

- Stortinget vedtok 17. desember 2021 en ny lov om bærekraftig finans som gjennomfører taksonomiforordningen og offentliggjøringsforordningen i norsk rett
- EØS-komiteen vedtok 29. april 2022 å innlemme forordningene i EØS-avtalen
- Finansdepartementet forventer at forordningene vil kunne tre i kraft i EØS-avtalen og at loven vil kunne settes i kraft tidlig i 2023

Taksonomien er EU's «gullstandard» for bærekraftige aktiviteter

EU's seks miljømål

1

Begrensning av klimaendringer

2

Klimatilpasning

3

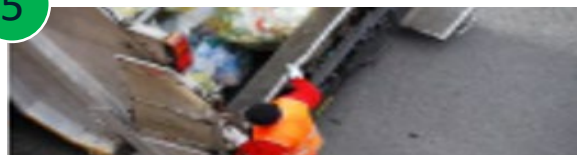
Bærekraftig bruk og beskyttelse av marine ressurser

4

Omstilling til sirkulærøkonomi

5

Forebygging og kontroll av forurensning

6

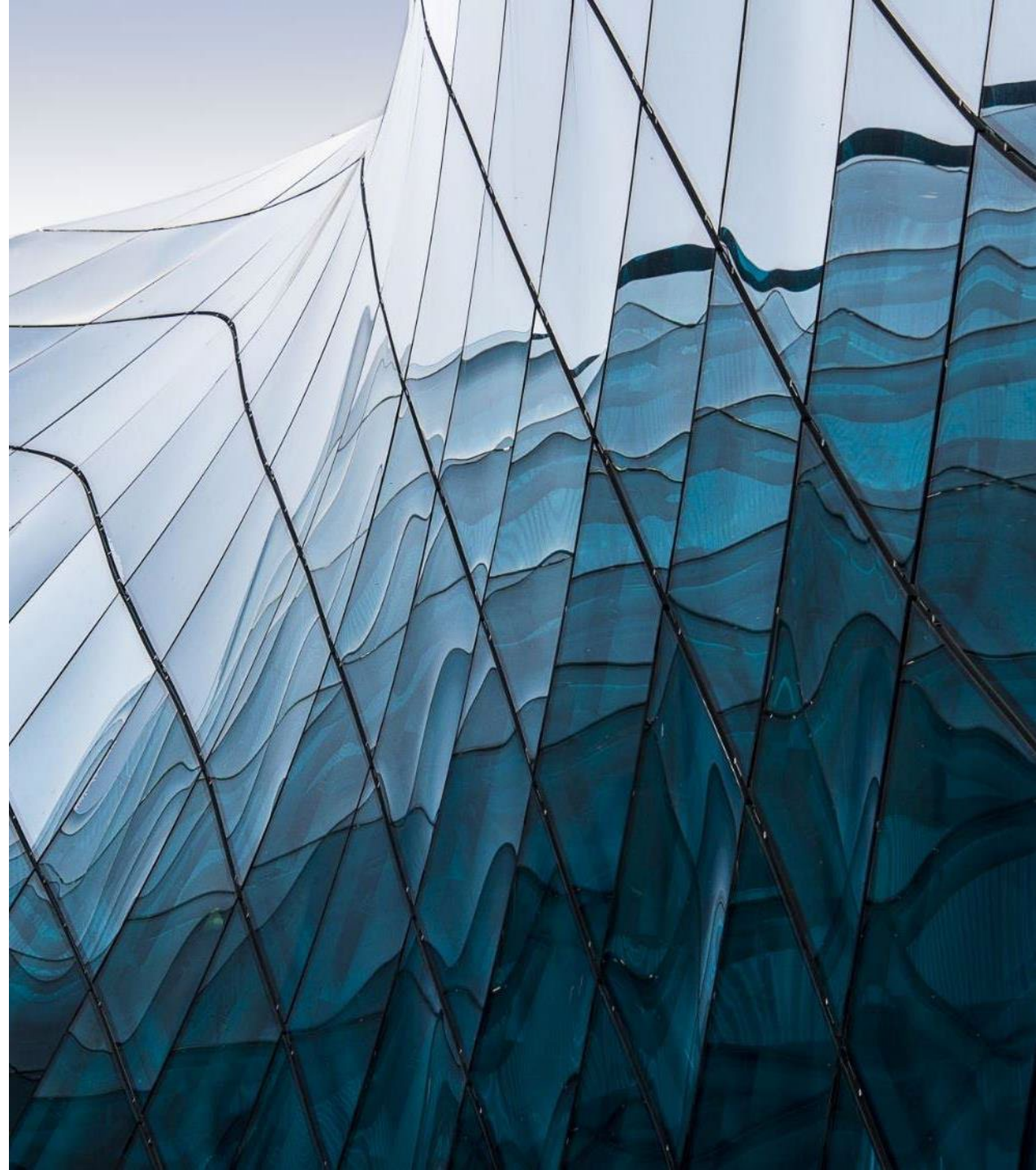
Beskyttelse av økosystemer

I tillegg til valgt hovedkrav må aktiviteten:

- 2) Ikke ha **vesentlig negativ påvirkning** på de andre miljømålene og
- 3) Tilfredsstill et minimum av **social safeguards (OECD + ILO)**

Det er ulike kriteriesett for ulike aktiviteter bl.a.:

- Nybyggaktivitet
- Rehabilitering av bygg
- Forvaltning, salg og utleie av eiendom

Kriterier for nybygg (pakke 1)

Hovedkrav:

- Nybygget må ha et energibehov **10 % lavere enn NZEB-nivået**. Både energieffektivitet og fornybar energiproduksjon regnes inn i definisjonen. Energibehovet må verifiseres med et energimerke.
- Ferdigstilte bygg over 5000 kvm må testes med hensyn til lufttetthet og kuldebroverdi
- Bygget må ha klimagassregnskap for hele livsløpet

Foto: Ivar Kvaal, Powerhouse Brattørkaia

Do No Significant Harm (DNSH)-kriterier for – nybyggaktiviteter og rehabilitering (pakke 1):

Bygget må:

- være robust mot forventede klimaendringer
- ha vannbesparende installasjoner
- **minst 70 % av ikke-farlig bygnings- og riveavfall** må gå til ombruk eller materialgjenvinning
- dokumentere fravær av miljøgifter
- ha materialer med lav avgassing til inneklimate
- kartlegge biologisk mangfold
- **ikke bygge i naturvernområde eller på jord med høy jordbruksverdi**

Krav til rehabiliteringsprosjekter (pakke 1)

Rehabiliteringsprosjektet må være i tråd med kravene til rehabiliteringsprosjekter i nasjonale byggeforskrifter (i Norge er det Teknisk Forskrift)

og/eller

medføre en reduksjon i **primær energibehov på minst 30 %** (noe vi vanligvis ikke beregner i henhold til norske standarder/regelverk).

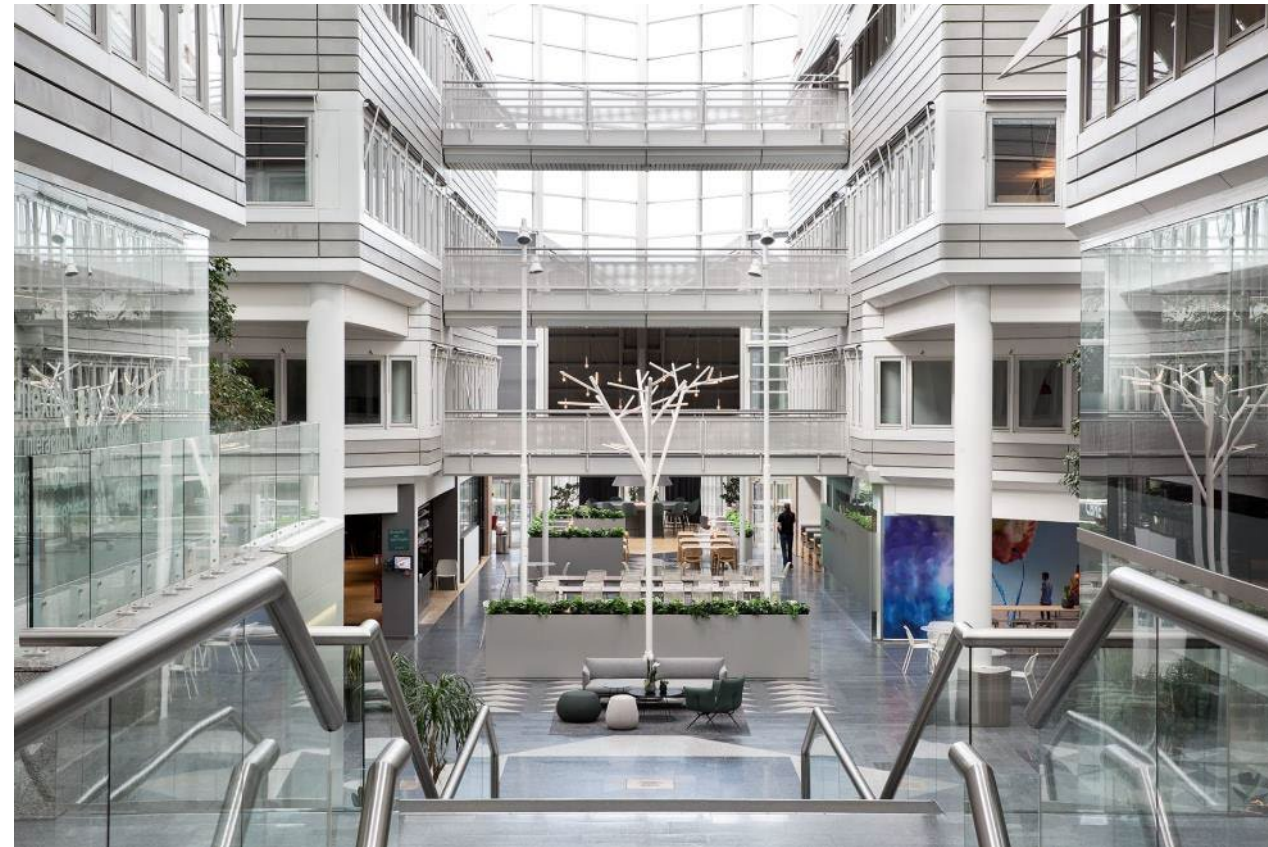
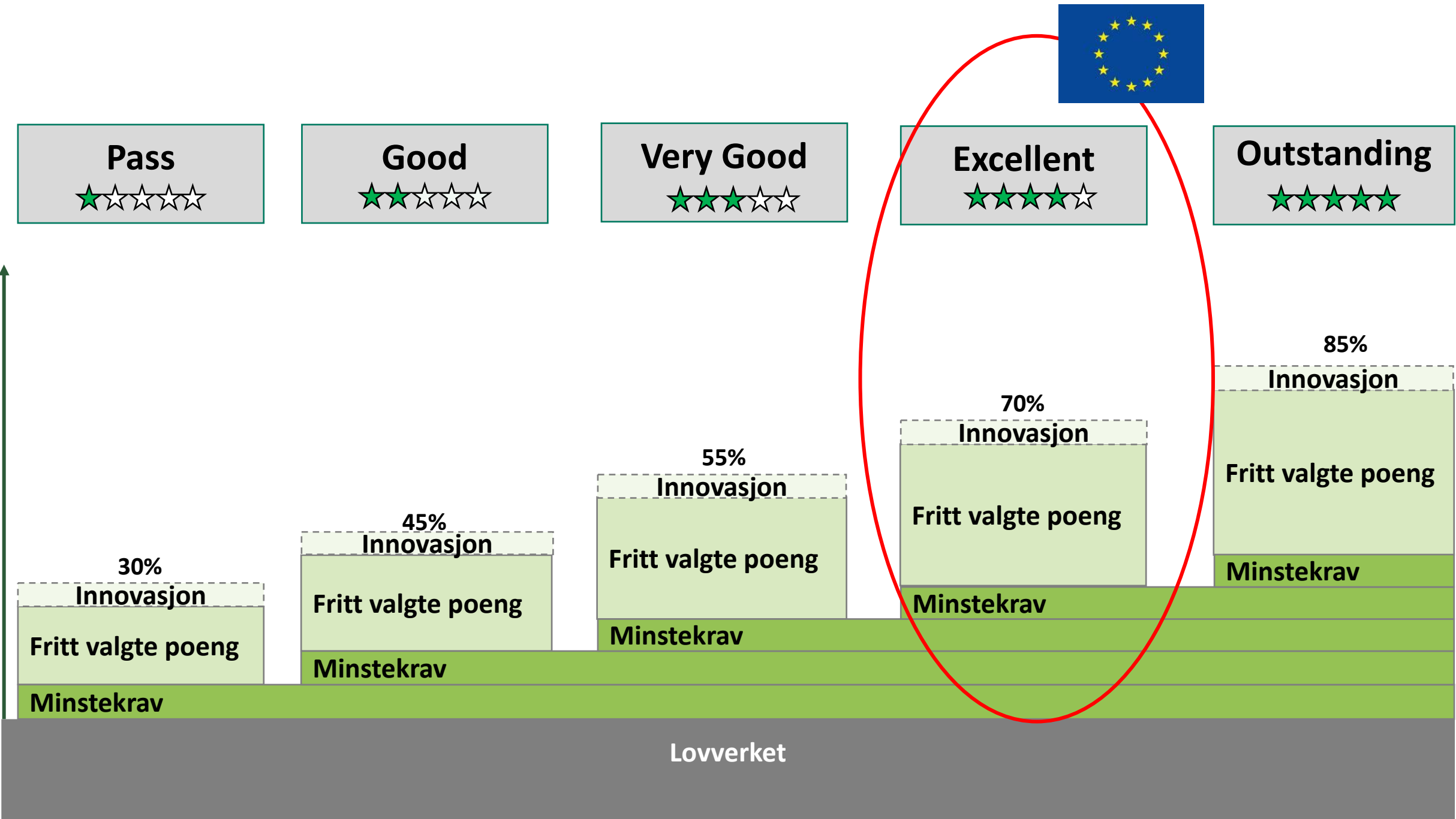

Foto: Inger Marie Grini/Aspelin Ramm, Rosenholm campus

Miljøambisjon

Pass

Good

Very Good

Excellent

Outstanding

30%

Innovasjon

Fritt valgte poeng

Minstekrav

45%

Innovasjon

Fritt valgte poeng

Minstekrav

55%

Innovasjon

Fritt valgte poeng

Minstekrav

70%

Innovasjon

Fritt valgte poeng

Minstekrav

85%

Innovasjon

Fritt valgte poeng

Minstekrav

Loverket

EUs taksonomi og BREEAM-NOR

	EUs taksonomi	Emne		
Redusere klimaendringer	Energibruk og klimagassutslipp	Ene 01		
		Man 01		
Ingen vesentlig skade på øvrige miljømål (DNSH)	Klimaendringer	LE 06		
		Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser	Wat 01	
			Man 03	
		Omstilling til en sirkulær økonomi	Wst 01	
			Mat 06	
			Mat 07	
		Forebygging og bekjempelse av forurensing		Man 03
				Mat 02
				Hea 02
				Mat 07
Beskyttelse og gjenopprettelse av biologisk mangfold og økosystemer		LE 01		
		LE 02		
		IKKE LE 03		

Taksonomien, uavklarte definisjoner og BREEAM-NOR

Finansdepartementet har en egen temaside om taksonomien

Kriteriene for flere aktiviteter i bygg- og eiendomssektoren viser til definisjoner i EUs bygningsenergidirektiv. Når vil nødvendige definisjoner være på plass i norsk rett, slik at norske bygg kan klassifiseres etter taksonomien?

EØS-komitéen vedtok 29. april 2022 at bygningsenergidirektivet skal innlemmes i EØS-avtalen med forbehold om Stortingets samtykke. Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet arbeider med å få på plass definisjonene av primærenergifaktor og nesten nullenergibygg i Norge.

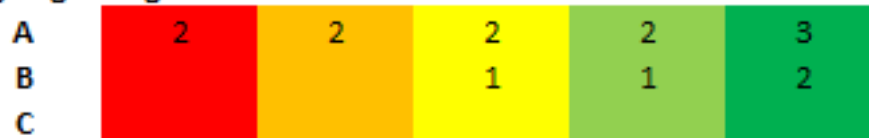
Ved klassifisering av norske bygg etter kriteriene for energieffektivitet i taksonomien, må aktører forholde seg til definisjonene som fastsettes av norske myndigheter. Alternative definisjoner av nesten nullenergibygg kan ikke benyttes for å vurdere om norske bygg oppfyller kravene i taksonomien.

Minstekrav for Excellent og Outstanding i BREEAM-NOR v 6.0

- Ene 01 Kriterier 9 – 12 er minstekrav for Excellent og Outstanding
- Minstekrav: minst 2 poeng.
- Minimum 1 poeng for kriterier 9 – 10 **PLUSS** 1 poeng for kriterier 11 – 12.

Krit 9-10:

Bygningskategorier med lav andel varme

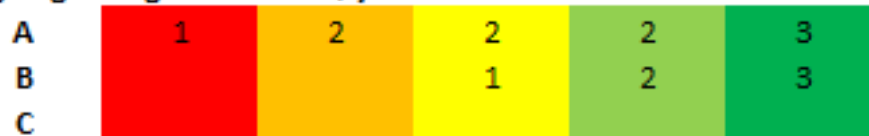
Aktuelle bygningskategorier (< 50 % andel varme):

Kontorbygg, skolebygg, universitet, sykehus, sykehjem, forretningsbygg

FutureBuilt nZEB

4

Bygningskategorier med høy andel varme

Aktuelle bygningskategorier (> 50 % andel varme):

Boligblokk, småhus, barnehage, hotell, idrettsbygg, kulturbygg, lett-industribygg

FutureBuilt nZEB

4

Ene 01 Krit 11-12: Energi og EUs taksonomi for bærekraftig finans

Taksonomiens krav:

Byggets energibehov er minst 10 % lavere enn grenseverdien for nZEB identifisert i den nasjonale implementeringen av energidirektivet.

Prosjektet oppnår følgende energireduksjon:

- a. For nybygg skal bygningens netto energibehov reduseres med **minst 10 % målt mot nasjonalt definert nZEB (TEK 17 energiramme)** (Se Metode).
- b. For større rehabilitering (se vedlegg C) skal levert energi ivareta kravene i TEK 17
  - ELLER
  - Prosjektet skal oppnå minst 30% reduksjon av primærenergibehovet målt mot energiytelse før tiltak.

Nye og eksisterende bygg må tilpasses forventede klimaendringer

- Krav om risikoanalyse
- Krav om avbøtende tiltak
- BREEAM-NOR v6.0 beskriver hvordan dette kan gjøres

Store nybygg må ha klimagassregnskap

- Hele livsløpet må med
- Revidert TEK krever klimagassregnskap for materialbruk
- BREEAM-NOR v6.0 beskriver hvordan dette kan gjøres under Ledelse Man01
- EBA og GBA kommer med gratis beregningsverktøy 2022

Bærekraftige nybygg må legge til rette for fremtidig ombruk og materialgjenvinning

Minst 70 vektprosent av **ikke-farlig konstruksjons og rivingsavfall** må **klargjøres** for ombruk og materialgjenvinning

OG

Bygningsdesign og konstruksjonsteknikker skal gjøre det lett med fremtidig ombruk og materialgjenvinning

Fra Finansdepartementets temaside om taksonomien

I kriteriene for flere aktiviteter, herunder i bygg- og eiendomssektoren er det referert til EUs definisjon av ikke-farlig avfall. Hvordan skal vi forholde oss til at Norge ikke har en tilsvarende definisjon?

Farlig avfall er i Norge definert i avfallsforskriften kapittel 11. Definisjonen i forskriften er harmonisert med EUs regelverk, og gjelder alle typer avfall, inkludert avfall fra bygg- og anleggsvirksomhet. Avfallsforskriften definerer ikke hva som er ikke-farlig avfall. Ikke-farlig avfall er derfor avfall som ikke er definert som farlig avfall.

«Bærekraftige» nybygg kan ikke bygges i naturvernområde eller på jord med høy jordbruksverdi

Tomten kan ikke være:

- Jordbruksareal eller dyrket mark (kilden.nibio.no)
- Areal med identifisert høy biodiversitetsverdi eller habitat for truede arter
- Areal $> 0,5$ hektar definert som skog

Fra Finansdepartementets temaside om taksonomien

Det følger av kriteriene for nye bygg (aktivitet 7.1) at det ikke skal bygges på «greenfield land of recognised high biodiversity value». Hvordan skal dette forstås i Norge, og hvor er disse områdene?

I Norge har Klima- og miljødepartementet et eget rundskriv (T-2/16) som angir hva som skal anses som naturmangfold av nasjonal og vesentlig regional interesse, det vil si av høy verdi, se rundskrivet [Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet - klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis](#). Rundskrivet dekker mange typer miljøverdier og i kapittel 3.6 er naturmangfold med nasjonal og vesentlig regional verdi angitt. I tillegg angir kap. 3.9 kulturhistoriske verdier og naturmangfoldverdier knyttet til landskap.

Mange av disse verdiene kan finnes i kart i kommunene, se [Økologiske grunnkart \(artsdatabanken.no\)](#) og [Naturbase - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#).

Kristian Augusts gate 13, 0164 Oslo

@NorwayGBC

@gronnbyggallianse

Grønn Byggallianse